

[Brusvang.]

hard Jakobsens udtræden af socialdemokratiet, der gav baggrunden for den politiske situation, vi står i i dag, og aktuelt er det vore 14 mandater, der er med til at hale forliget igennem.

Der er ved dette forlig en række iøjnespringende fordele, og der er en række lige så iøjnespringende svagheder. For os har det været afgørende, at vi, når vi holder fordelene op imod svaghederne, mod ulemperne, er kommet til det resultat, at fordelene ganske klart er de største.

Der er vel ingen, der vil bestride, at denne ydelse har en omkostningsdæmpende virkning. Der er vel ingen, der vil bestride, at en bunden opsparing på over 1 mia kr. dæmper efterspørgslen i nogen grad. Vi kan diskutere uendelig længe, hvor mange procent det drejer sig om — det er kun tiden, der vil vise, hvor mange procent det rent faktisk var — men at virkningen er til stede, kan vel ikke bestrides.

Det kan vel heller ikke bestrides, at der er en forbrugsbegrænsende virkning af besparelser på 1.500 mill. kr.

Men i øvrigt har det for os spillet en stor rolle, at der i forligsdokumentet er indeholdt en række hensigtserklæringer, og jeg skal blot nævne én af dem: at man har erklæret sig villig til herefter at gøre en særlig indsats for at få klaret det problem, der hedder nulindtægterne.

I den betænkning, der foreligger i dag, er der i øvrigt to ting, der er særlig grund til at fremhæve. I betænkningen er der to hensigtserklæringer, som for os er meget vigtige. Den ene lyder, at ved hjælp af disse foranstaltninger, som vi drøfter her, vil det være muligt at sikre en nødvendig dæmpning af efterspørgselspresset, en overførsel af ressourcer til investering og eksportorienteret produktion og en lettelse af kreditvilkårene.

Vi tror, at dette, spørgsmålet om fornødne yderligere investeringer, spørgsmålet om en lempelse af kreditvilkårene, måske er et langt større problem end lige netop det problem, vi i øjeblikket beskæftiger os mest med, og vi er lidt bange for, at de foranstaltninger, hvis virkninger man her peger på skal løse dette problem, ikke tilnærmelsesvis vil kunne løse det.

Den anden hensigtserklæring er den, som

også blev omtalt af ordføreren for venstre, hr. Christophersen, om, at man straks efter dette forligs endelige vedtagelse vil gå i gang med et dybtgående arbejde med henblik på en offentlig udgiftsreform, som kan nedbringe de statslige udgifter osv.

Se, dette, at socialdemokratiet har underskrevet på en betænkning, som ganske klart tilkendegiver, at man er villig til en udgiftsreform, at man er villig til nedsættelse af de statslige udgifter — og det er vist ikke nogen hemmelighed, at det, der virkelig er ideen bag denne formulering, er, at vi skal drage en fornuftig konklusion af det, der hedder PP II — at altså socialdemokratiet skriftligt har vedstået dette, finder vi er noget meget værdifuldt.

Ulemperne ved forslaget er jo lige så klare: den omkostningsdæmpende ydelse rører ikke ved problemet om efterspørgselspresset, og jeg vil ikke lægge skjul på, at vi fra centrum-demokraterne har den filosofi, at efterspørgselspresset udgør et større problem end dette at få omkostningssiden ned. Og hvorfor? Jo, det er ganske enkelt: på omkostningssiden har vi et dygtigt erhvervsliv, som i forvejen er i en presset konkurrencesituation, og som af sig selv vil gøre en vældig indsats for at holde kontrol med omkostningsstigningerne. På den anden side, efterspørgselsiden, har vi den glade forbruger, når dyrtidsportionerne kommer til udbetaling, som kaster sig ud i efterspørgsel, og hvor der ikke er indbygget den samme mekanisme til at holde igen. Vi tror altså, at den effekt, der følger af, at den glade forbruger trækker priserne opad, undertiden er kraftigere, er farligere end den virkning, der følger af, at omkostningerne stiger og ad den vej presser priserne opad.

Vi er også helt opmærksom på, at den bundne opsparing er tvivlsom på det punkt, at vi ikke ved, hvor mange mennesker der vil være i stand til at sno sig udenom ved blot at overføre penge fra én bankbog til en anden. Det er et problem, og det er svært at sige noget på forhånd. På den anden side tror jeg, der er en almindelig fornemmelse af, at der er en sådan stramning i samfundet, at det kun er relativt få personer, der i dag er i stand til at foretage en sådan manipulation.

Den bundne opsparing er ikke egentlig til debat i dag, vi har ikke lovforslaget herom,